

Messadi per la radunanza communal digls 5 d'otgover 2020

Stimadas votantas, stimos votants

Igls 5 d'otgover ò la radunanza communal da decider davart igls affars suandonts:

Tractanda 3:

Credit d'investiziun „equipaziun e furnaziun digl areal Grava a Savognin“: dumonda per credit d'impegn da fr. 960'000.00

Actualmaintg vign construa igl hotel Grava a Savognin. Las lavours progredeschan bagn e l'avertura digl hotel nov, tgi vign mano dalla gruppa JUFA hotels, è planisada pigl mez digl onn 2021.

An connex cun la construcziun digl hotel nov ò er igl cumegn da far diversas lavours ve dall'equipaziun digl quartier. Tar chella caschung vign er profito per furmar da nov igl areal da Grava. An connex cun la dumonda da sustignair la construcziun digl hotel ò la suprastanza gio gia infurmo la radunanza communal davart chellas lavours tgi è necessarias. Consequentamaintg è er nia integro aint igl preventiv en importo da fr. 500'000.00 (2020: fr. 300'000.00; 2021: fr. 200'000.00) per realisar igl project. Chel è nia elaboro dalla Uffer SA per incumbensa dalla suprastanza communal e prevei las lavours suandontas:

- sanaziun digls cordons digl Punt Caltgera e schlargiamaint digl punt per pedunzs e skiunzs: fr. 590'000.00
- sanaziun digl passape davent digl Punt Caltgera anfignen tar igl parcadi dallas pendicularas a Leusch incl. adattaziun dalla Veia Sandeilas sen chest toc e nova pare da separaziun fr. 200'000.00
- passape per lung dalla Veia Grava digl mang digl hotel e farmada da posta a Grava (visavi dalla piazza da scola) fr. 100'000.00
- sanaziun/revestgimaint dalla staziun da trafo a Grava (visavi digl hotel) fr. 70'000.00

Costs totals incl. TPV (calculaziun approximativa) fr. 960'000.00

L'execuziun dallas lavours vign fatga an dus etappas, vot deir ena part igl 2020 ed igl rest igl 2021.

Render pi attractiv igl quartier Grava

Igl quartier Grava a Savognin è igl center turistic da Savognin. Lò sa cattan segl manivel la staziun a val dallas pendicularas, igl center dalla scola da skis, affars da sport, la biblioteca cun la Sala Segantini, igl museum local e diversas ustareias e hotels. Siva tgi las pendicularas on biagia gl'onno passo ena nova staziun e ramplazzo las soptgeras cun telecabinas modernas e tgi vign ossa biagia anc igl hotel nov, è la suprastanza persvadeida tgi seia igl dretg mument per far en ulteriour zap cun revaletar chel antier quartier per igl render anc pi attractiv per abitants e giasts. Sper igl aspect d'ambelleir igl quartier duess pero er neir do peisa alla siertad cun far passapeis novs resp. cun schlarger chels existents.

Gio igl anteriour cumegn da Savognin leva sanar igls cordons digls Punt Caltgera. Per diversas raschungs è chellas lavours adegna puspe neidas spustadas. Ossa duess finalmaintg neir sano igl punt ed igl madem mument er neir schlargea tal cun en passadi separo per pedunzs e skiunzs, uscheia tgi chels on betg ple da traversar igl punt sen la veia digls vehichels a motor. Pinavant

ègl previa da schlarger igl passape existent davent digl Punt Caltgera anfignen tar la staziun a val dallas pendicularas a Leisch sen ena larghezza da 3 meters. Uscheia vign migliurada la situaziun per pedunzs e skiunzs. D'anviern serva chel passape numnadamaintg scu pista per igls giasts digl nov hotel scu er per igls skiunzs tgi reivan giu digl parcadi Davos Fallung. Ossa è igl passape strètg ed ins saveva er betg far andretg pista. Cun far pi lartg el fissigl pussebel da far pista cun ena maschina ed i vess er plaz avonda, uscheia tgi skiunzs e pedunzs nissan bagn l'egn sper l'oter ve. Da far pi lartg igl passape cundiziunescha er tgi la lengia dalla Veia Sandeilas ò da neir adattada minimalmaintg sen chel toc. Ultra da chegl vign ramplazzada la viglia e pac bela pare dad essas existenta, tgi separa gio dad onns igl passape dalla veia, d'ena pare pi attractiva. Planiso è da far ena pare da vèder spezial tgi mossa la siluetta dalla cadagna digls noss colms cun indicaziun digls noms digls singuls pizs. Chella pare pudess er neir illuminada da notg, uscheia tgi chegl dess en bler pi bel maletg tgi cun la situaziun actuala.

Alla fegn vign er anc sanada la staziun da trafo sper la Veia Grava visavi digl nov hotel. Tar chella stò neir sano igl tetg ed ins profitescha gist er anc da fludrar igl bietg cun ena construcziun da lattas, uscheia tgi vo bagn a pro cun la construcziun digl hotel.

Schi l'ora lubescha duessan las diversas lavours antschever gio chest aton e neir terminadas aint igl decurs da l'otr'on.

A media vista ègl er previa da far ena nova equipaziun dalla veia davent dalla clavadeira a Sur Mulegnas anfignen giu tar igl Punt Gugliam davos igl nov hotel. Chegl cugl intent da pudeir zavarar la pista digl access alla clavadeira. An chel connex niss er sano igl punt sez. Chella colliaziun è impurtanta per rivar cugls skis anfignen tar igl nov hotel resp. tar igl parcadi a Davos Fallung. Planiso ègl da realisar chel project an circa 2 - 3 onns. Igl project correspondent cun la dumonda da credit vign alloura sottamess alla radunanza communal per approvaziun.

Proposta dalla supranza communal:

La supranza propona alla radunanza communal da conceder igl credit d'impegn da total fr. 960'000.00 per las lavours d'equipaziun e furnaziun digl areal Grava a Savognin an dus etappas, scu preschanto. La supranza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

Tractanda 4:

**Credit d'investiziun „sanaziun dalla veia Talvangas - Cresta da Lai - Pro Barlegn“:
dumonda per credit d'impegn da fr. 930'000.00**

La veia da gôt Cresta da Lai cun ena lunghezza da 790 m magna davent da Talvangas (ca. 1485 m s.m.) an direcziun nordvest se per la muntogna a Cresta da Lai ed anavant anfignen igl spartaveias a Pro Barlegn (1565 m s.m.). Lò sa colliesch'la cun la veia da gôt da Lungatigia tgi è neida sanada igl 2018/2019. Segl ampren tratg a parteir dalla Veia Val Nandro a Talvangas anfignen igl spartaveias dalla Veia Talvangas Soura sa tractigl d'ena veia d'equipaziun communal.

Perchegl tgi la veia existenta è mal an rap, ston neir fatgas adegna puspe lavours da mantignamaint pi grondas. Ultra da chegl è la polvraglia segl trasse en grond problem e caschungia restricziuns per igls utilisaders dalla veia.

La veia serva ultra dall'equipaziun dallas surfatschas forestalas ed agricolas scu veia d'access per las aclas tgi sa cattan pi anse. Anfignen Cresta da Lai serva ella ultra da chegl all'equipaziun dalla zona da vacanzas a Rodas e scu veia d'access alla staziun damez dalla pendiculara a Tigignas scu er agl parcadi public a Cresta da Lai. Pigl menaschi digl restaurant allas Tigias Davains

(Roggi's Beizli) scu er pigl access a Rodas, vign la veia rumageda d'anviern sen l'antiera lunghezza.

Las maseiras da sanaziun preveidas sa laschan traparteir an treis parts: l'amprema part da ca. 150 m da Talvangas anfignen igl spartaveias dalla zona da biagier Talvangas Soura; la sagonda part da 0.15 km anfignen Cresta da Lai; la terza part da Cresta da Lai anfignen Pro Barlegn.

Igls costs per biagier or la veia montan a total fr. 925'453.90 incl. TPV. L'amprema part per la zona da biagier da Talvangas Soura, inclus las lengias d'ovra, costa radond fr.225'000.00 e stò neir surpigliada cumplettamaintg digl cumegn.

Ve dallas otras dus parts digls costs sa participeschan confederaziun e cantun aint igl rom dall'equipaziun da gôt. Las contribuziuns garantidas digl Uffezi da gôt e prievels dalla nateira (UGP) ve digls costs cun dretg da contribuziun montan a fr.351'440.00. Da chels vignan 66% u fr.231'950.00 surpiglias scu contribuziuns per l'economisaziun digl gôt. Uscheia montan las investiziuns nettas digl cumegn a fr.693'503.90.

Las lavours da construcziun scumainzan tant scu pussebel chest aton e vignan terminadas la premaveira 2021. Las lavours da cuvreida vignan exequeidas la stad 2021.

Proposta dalla supranza communal:

La supranza communal propona alla radunanza communal d'approvar igl credit d'impegn da fr.930'000.00 per sanar la veia da Talvangas - Cresta da Lai - Pro Barlegn an dus etappas, scu preschento. La supranza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

Tractanda 5:

Revisiun parziala digl urden da scola Surses

Aint igl artetgel 5 dalla constituziun communal è stipulo tgi igl lungatg uffizial e da scola digl cumegn è rumantsch. Aint igl urden da scola tgi è nia approvo dalla radunanza communal digls 11 d'avregl 2016 è pero betg sto fixo igl lungatg dalla Scola Surses. A caschung dalla radunanza communal digls 24 da fanadour 2020 ò igl suveran digl cumegn da Surses decida da reintrodueir igl rumantsch surmiran scu lungatg d'alfabetisaziun per la scola populara da Surses a parteir digl onn da scola 2021/22. Alla basa da chella decisiun stò igl urden da scola neir revidia. Igl cunsegl da scola ò piglia chella caschung per proponer anc dus ulteriouras adattaziuns basignevas.

La revisiun parziala digl urden da scola cumpeglia las suandontas adattaziuns resp. precisaziuns:

Preambel:

i vign ranviia all'egualitad dallas schlattagnas.

Lungatg da scola,
promoziun da lungatg
avant da scumanzar
la scoligna

Art. 2a (nov)

¹ Igl lungatg da scola è rumantsch surmiran.

² Dispona en unfant ainten la vigliadetna prescolara an vista all'antrada an scoligna betg da cunaschientschas suffiziantas da rumantsch, pon igls responsabels per l'educaziun far adiever dalla purscheida da lungatg per lour unfants.

³ Igl cumegn da Surses surpeglia igls costs per la promoziun da lungatg igl onn avant da scumanzar la scoligna.

Direcziun da scola

Art. 9 (cumpletto)

Igl cumegn da Surses instituescha ena direcziun da scola. **Chella è responsabla per la direcziun operativa digl travagl da scola.**

Art. 12 alinea 2 cefra 14 (cumpletto)

Obligaziuns e
cumpetenzas digl
cunsegl da scola

pladeir e relascher las persungas d'instrucziun e la direenziun da
scola **scu er ulteriouras persungas tgi èn necessarias pigl
travagl da scola.**

La revisiun parziala digl urden da scola Surses aintra an vigour sen igl onn da scola 2021/22.

Igl sarvetsch giuridic digl departamaint d'educziun, cultura ed ambiaint digl cantun Grischun ò
preexamino las midadas preveidas cun la revisiun parziala ed ò fatg nignas objecziuns.

Proposta dalla suprastanza communal:

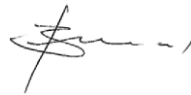
La suprastanza ansemen cun igl cunsegl da scola proponan alla radunanza communal
d'approvar la revisiun parziala digl urden da scola Surses, scu sottamess.

Tinizong, igls 17 da settember 2020

Per la suprastanza communal Surses:

Leo Thomann
mastral

Beat Jenal
canzlist